

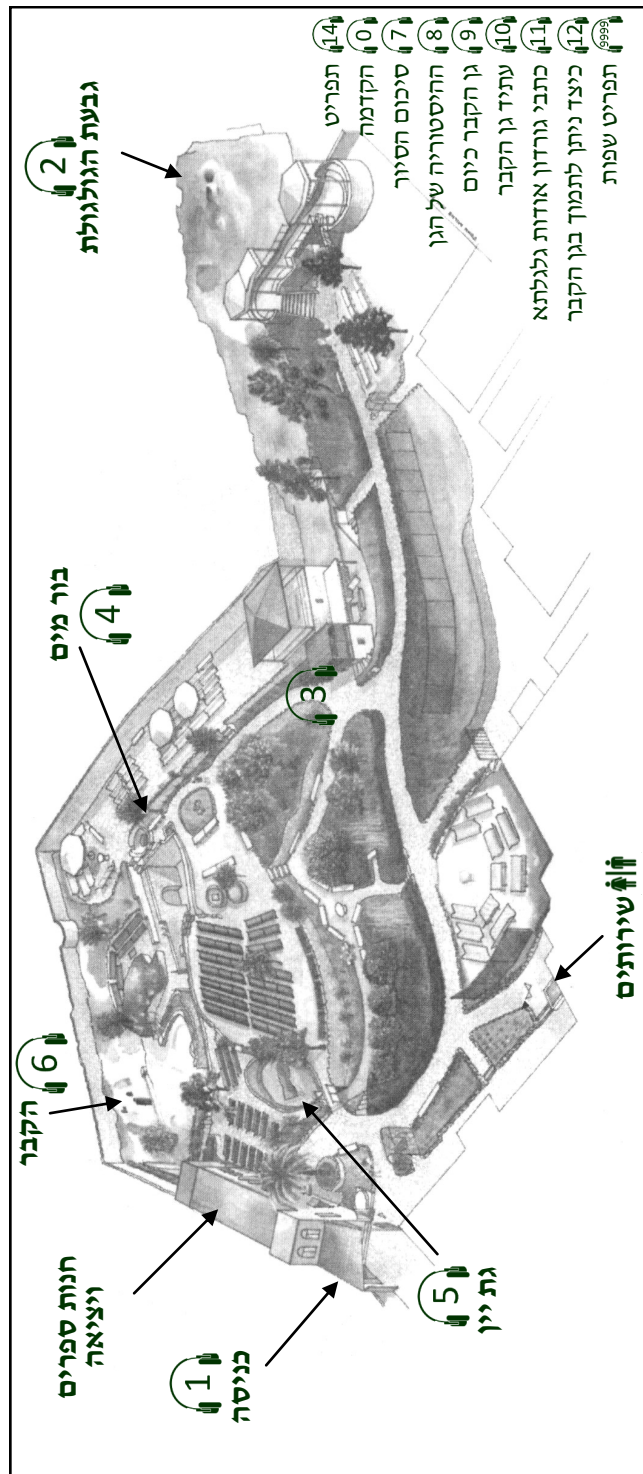
ברוכים הבאים לגן הקבר

גן זה מטופח בקפידה כאתר קודש נוצרי בשל אמונתם של רבים שזה מקום אחוזת קברו של יוסף איש רמתיים בו נטמן ישוע מנצרת לאחר עליבתו. אחזקת הגן נעשית על ידי עמותת בריטית בלתי תלויה בשם "אגודת גן הקבר". הנכם מוזמנים לבקר בגן, לסייר בו להנאתכם, ולתור אחר משמעותו הרוחנית.

אם במהלך הביקור תרצו לשאול שאלות, ישמחו אנשי צוותנו, הנושאים תגי זיהוי, לסייע בידיכם.

אנא התחילו בסיורכם בפניה ימינה ולכו לאורך השביל המסומן אשר יובילכם לתצפית גבעת הגולגולת.

איננו יודעים בבטחה אם אתר זה הוא אכן המקום בו התרחשו עליבתו, מותו, ותחייתו של ישוע מנצרת. נראה כי הגן מתאים לתיאורים אשר מופיעים בברית החדשה ועל כן הוא מסייע לצליינים הנוצרים לחזות בעיני רוחם את אותם האירועים המופלאים אשר התרחשו בירושלים לפני שנות אלפיים.

כפי שאמר המלאך לנשים אשר באו אל קבר ישוע ביום השלישי לאחר עליבתו: **"אתן אל תיראנה, הן ידעתן כי את ישוע הנצלב אתן מבקשות; איננו פה – כי קם כאשר אמר"** (מתי כח 5-6).

בעוד שעל המקום שבו התרחשו הדברים האלה אפשר לחלוק, אין כל ויכוח בין המאמינים חסידי ישוע שבגבורה שבתחייתו מן המתים "הופגן שהוא בן האלוהים" (האיגרת אל הרומים א' 4). ישוע עצמו אמר: **"אנכי התקומה והחיים; המאמין בי יחיה גם כי ימות, וכל החי אשר יאמין בי לא ימות לעולם"** (יוחנן יא 25-26).

איננו גובים דמי כניסה עבור הביקור בגן. אחזקתו ממומנת מתרומותיהם ומנדבותיהם של המבקרים.

אגודת גן הקבר, אנגליה;

הוקמה בשנת 1893 לשם אחזקתו של הקבר והגן מחוץ לחומות ירושלים אשר רבים סבורים כי הם קברו וגנו של יוסף איש רמתיים.

ת.ד. 19462, ירושלים 91193, ישראל

www.gardentomb.com mail@gardentomb.com

מקום קבורה חצוב בסלע

שימש כגן, וליתר דיוק כרם, בתקופת הברית החדשה, בהתאם למסופר לעיל. קרי, ייתכן וכרם זה היה בבעלותו של אותו יוסף איש רמתיים אשר בקברו הונחה גופתו של ישוע.

נא להזהר ברדתכם במדרגות המובילות אל רצפת הסלע בחזית הקבר. אנה תנקטו במשנה זהירות בלכתכם שם בשל המהמורות והמכשולים בסלע האם.

קבר זה אשר נחפר והתגלה ב- 1867 מהווה את גולת הכותרת של הסיוור בגן. באותה שנה הונחו אבני הגזית שבפתח הקבר על מנת לתקן נזקים שהוסבו לו, כנראה בעקבות רעידת אדמה. לא קיימת תמימות דעים בקרב הארכיאולוגים לגבי התקופה המדוייקת בה נחצב הקבר לראשונה אולם ראוי לציין שמאפייני הקבר מתאימים מבחינות רבות לתיאורי האירועים בברית החדשה, שהרי:

- הקבר חצוב בסלע ואינו מערה טבעית (ראו מתי כ"ז 60).
- כנראה שבמקור הקבר נחתם על ידי אבן גולל גדולה ועגולה, כפי שניתן להסיק מן התעלה החצובה בסלע אשר בפתח המערה אשר תכליתה המקורית היתה ככל הנראה לשמש בתור מסילת אבן גולל (ראו מתי כ"ז 60).
- בתוך הקבר ישנו חדר קינה אשר יכול להכיל מספר אבלים (ראו לוקס כ"ד 1-3, 10).
- ניתן להשקיף לתוך חדר הקבורה מבחוץ (ראו יוחנן כ' 5).
- חדר הקבורה נמצא בצדו הימני של הקבר (ראו מרקוס ט"ז 5).

הפרטים הללו, כמו גם המצאותה של גת היין, יכולים לחזק את הסברה שמדובר באחוזת הקבר של יוסף איש רמתיים – אולם כמובן שאין מדובר בהוכחות נחרצות. בשנים מאוחרות יותר הקבר וסביבתו המיידית שימשו את הנוצרים הביזנטים וגם את הצלבנים. משום כך ניתן לראות צלב ביזנטי אדום צבוע בתוך הקבר וכן צלב חקוק מחוץ לכניסה. כמו כן, ישנם שרידים של מבנה כנסייתי מחוץ לקבר.

זיהוי זה. החל משנות הארבעים של המאה התשע-עשרה צליינים וחוקרים החלו להציע שאיזור המצוק הנזכר לעיל הוא גִּלְגֶּלְתָּא המוזכר בברית החדשה.

מן המפורסמים באותם אישים אשר צדדו בדיעה זו היה הגנרל הבריטי צ'רלס גורדון אשר שהה בארץ ישראל לשנת שבתון ב- 1983, שנה לפני מותו בקרב חירטום. כמובן שאין וודאות

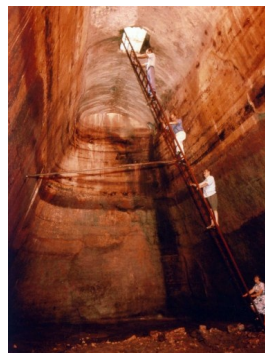
באשר למיקומו ההיסטורי של גִּלְגֶּלְתָּא אולם מעניין להבחין בדמיון לצורת גולגולת במצוק שלשמאלכם. בתצלום הנמצא בנקודת התצפית ניתן לראות כיצד נראיתה הגבעה למתבוננים בה בשלהי המאה התשע עשרה. עד היום יש המכנים גבעה זו "הקלבריה של גורדון" (קלבריה הינו התרגום הלטיני לגִּלְגֶּלְתָּא) ורבים סבורים שצליבת ישוע התרחשה למרגלותיה (היכן שנמצא כיום מסוף האוטובוסים).

מסופר בברית החדשה כי "במקום אשר נצלב שם היה גן, ובגן קבר חדש אשר לא הושם בו איש עד עתה; שם שמו את ישוע, כי ערב שבת היה ליהודים והקבר קרוב" (הבשורה על פי יוחנן י"ט 41-42). לפי בשורות הברית החדשה אותו קבר היה בבעלותו של חבר הסנהדרין העשיר יוסף איש רמתיים, אשר היה תלמיד בסתר של ישוע מנצרת, והוא קיבל רשות מן הנציב הרומי דאז, פונטיוס פילטוס, לקבור בקברו את גופת ישוע ערב כניסת השבת.

הבה ונשוב אל הגן ונפנה ימינה בשלט המכוון אל הקבר. בהמשך תבחינו מימינכם בתצלום של בור מי גשמים אדיר מימדים ומשמאלכם יהיה צוהר מרובע דרכו תוכלו להציץ לתוך הבור. הבור בתצורתו הנוכחית הוא מן התקופה הצלבנית. הוא בעל קיבולת של כמעט מיליון ליטרים ונמצא בשימוש פעיל גם כיום. בהמשך, אם תפנו לכיוון חנות הספרים והמזכרות, תוכלו לראות

גת היין

בור המים

לשמאלכם גת יין, ככל הנראה מן התקופה הרומית. גילוייה מהווה אינדיקציה לכך שמקום זה אכן

בעמדתכם בנקודת התצפית אשר בקצה המרוחק של הגן, תמצאו את עצמכם משקיפים על מסוף אוטובוסים. משמאלכם תראו מצוק תלול ומחוספס, ומימינכם את חומתה הצפונית של העיר העתיקה. מקום זה הוא חלק ממחצבת אבנים עתיקה. לפי מסורת שנמסרה על ידי העדה היהודית-ספרדית בירושלים, מחצבה זו נהפכה לבית הסקילה בימי בית שני – המקום בו נדונים למוות הוצאו להורג. ייתכן שגם הרומאים המשיכו להשתמש באתר זה כמקום הוצאה להורג והסבו אותו לאתר צליבה.

בדרך כלל בוצעו ההוקעות בצליבה על צדי דרכים מרכזיות הומים מאדם, וזאת בכדי להתרות בעבריינים שבכוח – למען יראו וייראו. אתר זה מתאים לצליבות מבחינה זו שכן לא רחוק מכאן עברה הדרך אשר יצאה משער שכם וקישרה בין ירושלים לשכם ולדמשק. על פי הברית החדשה ישוע הוצא אל מחוץ לעיר, כשהוא "טוען צלבו בכתפו" ל"מקום הגולגולת" (בארמית – גִּלְגֶּלְתָּא). הרומאים צלבוהו שם בין שני ליסטים בעוד שהעוברים והשבים מטיחים בו דברי עלבון ונאצה.

איננו יכולים להצביע בבטחה על המיקום המדוייק אשר בו התרחשה הצליבה, אולם מבחינת המאמין הנוצרי המיקום חשוב פחות מן המשמעות הרוחנית של האירוע. על פי הברית החדשה ישוע מנצרת הלך אל מותו על הצלב מרצון כחלק מתוכניתו של האל לסליחת חטאי האדם. בברית החדשה נאמר כי "המשיח מת לכפרת חטאים, אחת ולתמיד, הצדיק בעד הרשעים, כדי לקרב אותנו אל האלוהים" (האיגרת הראשונה לפטרוס ג' 18).

על פי מסורת נוצרית קדומה, המקום בו התרחש אירוע זה, נורא ההוד, מסומנת כיום על ידי "כנסיית הקבר הקדוש" אשר נבנתה בין חומות ירושלים במאה הרביעית לספירה במצוות הקיסר קונסטנטינוס. החל מן המאה התשע עשרה היו צליינים וחוקרים פרוטסטנטים אשר הטילו ספק לגבי אמיתותו של

צורת גולגולת במצוק